

HOTĂRÎRE
privind controlul constituționalității subpct.4) pct.1 din
Hotărîrea Guvernului nr.1212 din 29 decembrie 1997
"Cu privire la atribuirea terenurilor"*

nr. 20 din 12.04.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.47-48/18 din 26.04.2001

* * *

* M.O., 1998, nr.12-13, art.85.

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ – președinte
Mihai COTOROBAI – judecător-raportor
Mircea IUGA – judecător-raportor
Constantin LOZOVANU – judecător
Dumitru PULBER – judecător
Elena SAFALERU – judecător

cu participarea grefierului Corina Popa, în lipsa părților legal citate, călăuzindu-se de art.135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), art.4 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și art.16 alin.(1) din [Codul jurisdicției constituționale](#), a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității subpunctului 4) punctul 1 din [Hotărîrea Guvernului nr.1212 din 29 decembrie 1997](#) "Cu privire la atribuirea terenurilor".

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului în Parlamentul de legislatura a XIV-a Vasile Untu, depusă la 12 ianuarie 2001, în conformitate cu art.24 și 25 din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și art.38 și 39 din [Codul jurisdicției constituționale](#).

Prin decizia Curții Constituționale din 12 martie 2001 sesizarea a fost acceptată spre examinare în fond și înscrisă în ordinea de zi.

În procesul examinării preliminare a sesizării au fost solicitate puncte de vedere Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare.

Examinînd materialele dosarului și informația prezentată de judecătorii-raportori, Curtea Constituțională

A CONSTATAT:

1. La 29 decembrie 1997 Guvernul a adoptat [Hotărîrea nr.1212](#) "Cu privire la atribuirea terenurilor" (în continuare – Hotărîrea Guvernului nr.1212), prin subpct.4) pct.1 al căreia a acceptat propunerile comitetelor executive raionale, coordonate cu Agenția Națională pentru Geodezie, Cartografie și Cadastru și deținătorii de terenuri, privind includerea în hotarele administrative ale orașului Fălești a 693,2 ha de terenuri, inclusiv 128,6 ha din hotarele administrative ale comunei Sărata Veche, 165,6 ha din hotarele administrative ale comunei Făleștii Noi și 399 ha din hotarele administrative ale comunei Călugăr.

2. Autorul sesizării consideră că dispozițiile subpct.4) pct.1 al [Hotărîrii Guvernului nr.1212](#) nu corespund prevederilor art.66 lit.r) din Constituție, [Legii nr.306-XIII din 7 decembrie 1994](#)** și [Legii nr.191-XIV din 12 noiembrie 1998](#) "Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova"***,

care stipulează că modificarea hotarelor unității administrativ-teritoriale, transferarea centrului administrativ se efectuează de către Parlament.

** M.O., 1995, nr.3-4, art.40.

*** M.O., 1998, 116-118, art.705.

3. Raportînd dispozițiile hotărîrii contestate la normele Constituției, altor legi în domeniu, Curtea Constituțională relevă următoarele.

Potrivit art.72 alin.(1) din [Constituție](#), Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare. Același articol din [Constituție](#) (alin.(3) lit.f) prevede că prin lege organică se reglementează organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală.

La momentul adoptării hotărîrii contestate era în vigoare [Legea organică nr.306-XIII din 7 decembrie 1994](#) "Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova". Articolul 13 al acestei legi prevede că modificarea hotarelor unității administrativ-teritoriale, transferarea centrului administrativ se efectuează de către Parlament în baza propunerilor Guvernului și autorităților administrației publice locale.

Dispoziții similare conține și pct.2 al Regulamentului cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, adoptat prin [Legea nr.741-XIII din 20 februarie 1996](#)****.

**** M.O., 1996, nr.20-21, art.216.

Ulterior, la 12 noiembrie 1998, Parlamentul a abrogat [Legea nr.306-XIII din 7 decembrie 1994](#) și a adoptat o nouă lege – Legea nr.191-XIV "Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova", în care dispozițiile despre modificarea hotarelor unității administrativ-teritoriale din legea abrogată au fost menținute și completate, astfel art.19 din [Legea nr.191-XIV](#) avînd următorul conținut:

"Modificarea hotarelor unității administrativ-teritoriale, transferarea centrului administrativ se efectuează de către Parlament în baza propunerilor Guvernului și autorităților administrației publice locale după consultarea cetățenilor".

Aceste prevederi sînt în deplină concordanță și cu reglementările Cartei Europene "Exercițiul autonom al puterii locale", ratificată prin [Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.1253-XIII din 16 iulie 1997](#). Conform art.5 din [Carta Europeană](#), pentru orice modificare a limitelor teritoriale locale colectivitățile locale în cauză trebuie să fie consultate în prealabil, eventual pe cale de referendum, acolo unde legea o permite.

Raportînd dispozițiile subpct.4) pct.1 din [Hotărîrea Guvernului nr.1212](#), prin care au fost incluse în hotarele administrative ale orașului Fălești 693,2 ha de terenuri, inclusiv 128,6 ha din hotarele administrative ale comunei Sărata Veche, 165,6 ha din hotarele administrative ale comunei Făleștii Noi și 399 ha din hotarele administrative ale comunei Călugăr, la reglementările constituționale, legislative și internaționale în domeniu, Curtea Constituțională constată că Guvernul și-a încălcat atribuțiile funcționale și și-a asumat prerogative improprii.

Hotărîrile Guvernului, conform art.102 alin.(2) din [Constituție](#), se adoptă pentru organizarea executării legilor. În cazul dat Guvernul nu a acționat în vederea executării prevederilor legislative, ci s-a implicat în sfera de activitate a Parlamentului, arogîndu-și atribuțiile acestuia, ceea ce, după cum s-a subliniat deja, constituie o încălcare a art.6 din [Constituție](#), care stabilește că în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Argumentele invocate în punctul de vedere al Guvernului, potrivit cărora Guvernul este abilitat, conform art.8 din [Codul funciar](#), să aprobe hotarele unităților administrativ-teritoriale, nu pot fi reținute, deoarece prin subpct.4) pct.1 al [Hotărîrii](#) nominalizate Guvernul nu a aprobat, ci a modificat hotarele existente ale unităților administrativ-teritoriale menționate. Aceste atribuții țin însă în exclusivitate de competența Parlamentului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.140 din [Constituție](#), art.26 din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și art.62 lit.a) din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. Declară *neconstituțional* subpct.4) pct.1 din [Hotărârea Guvernului nr.1212 din 29 decembrie 1997](#) "Cu privire la atribuirea terenurilor".

2. Prezenta Hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

3. Guvernul va executa hotărârea în termen de 3 luni de la data publicării și va informa Curtea Constituțională despre executarea acesteia în modul stabilit de lege.

PREȘEDINTELE

CURȚII CONSTITUȚIONALE

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 12 aprilie 2001.

Nr.20.